УКРАЇНСЬКА АГРАРНА КОНФЕДЕРАЦІЯ (УАК)

Спільно з державним інститутом **IWNiRZ-PIB** (Познань, Польща, ЄС) та **CONFIDENCE TRADING Sp. z o.o.** (Варшава)

Локалізація в Україні спеціалізованого європейського олійно-зернового сорту промислових конопель «HENOLA» (2027–2030)

Суть пропозиції: Українська аграрна конфедерація спільно з польським державним науково-дослідним інститутом **IWNiRZ-PIB (Познань, Польща, ЄС)** та ексклюзивним ліцензіатом **CONFIDENCE TRADING Sp. z o.o. (Варшава)** ініціює програму локалізації власного виробництва та насінництва спеціалізованого низькорослого сорту олійних конопель **«Henola»**. Сорт усуває головну інженерну перешкоду культури — намотування зеленої волокнистої маси на рухомі вузли комбайнів — і забезпечує подвійний бункерний збір високомаржинального зерна стандартною зерновою технікою без додаткових капіталовкладень.

> 1 200 EUR / т	**1,8 т/га + ~4 т/га**	**7–10 EUR / кг у ЄС**
ринкова ціна переробного зерна конопель на ринку ЄС	середній бункерний збір зерна (удвічі вище універсальних) + солома	ціль програми — власне виробництво в Україні зі зниженням ціни вдвічі

1. Виклики сезону 2026–2027, дерегуляція та цінність конопель для сівозміни

Економіка українських господарств за підсумками 2026 року демонструє вичерпаність класичної сировинної моделі, коли фізичний урожай лежить на складах і не генерує достатньої ліквідності:

Логістичний тиск та падіння маржі масового зерна: через обмеження портової логістики доставка великотоннажного збіжжя з'їдає до половини експортної ціни пшениці й кукурудзи. Реалізація з місця часто балансує на межі собівартості на тлі незмінного тиску кредитів, орендної плати за паї та вартості пального.

Кліматичні ризики соняшнику, складність ріпаку та обвал дрібних ніш: посуха, літня спека та пероноспороз змушують скорочувати посіви соняшнику. Ріпак несе ризики підмерзання і вимагає численних обробок у фазу цвітіння, що критично ускладнюється дефіцитом механізаторів та проблемами з бронюванням. Водночас масовий перехід у прості ніші (зокрема льон) обвалив внутрішні закупівельні ціни більш ніж удвічі.

Ідеальний попередник та природне оздоровлення сівозміни: промислові коноплі є одним із найкращих фітосанітарних попередників під озиму пшеницю (**+10–15% до врожайності наступної культури**). Потужна стрижнева коренева система (до 1,5–2,0 м) природно розущільнює «плужну підошву», структурує ґрунт і піднімає вологу у верхній горизонт. Культура пригнічує бур'яни без гербіцидів, перериває цикли патогенів після соняшнику й ріпаку та майже не потребує фунгіцидних чи інсектицидних обробок.

Відкриття ринку завдяки гармонізації законодавства з ЄС: введення в дію **16 серпня 2024 року Закону України № 3528-IX** фундаментально дерегулювало галузь і гармонізувало українські правила з нормами Євросоюзу. Скасовано квоти, ліцензії та дозвільні бар'єри МВС — промислові коноплі переведено у статус звичайної сільськогосподарської культури за прозорою електронною реєстрацією в Мінагрополітики із підвищенням допустимого порогу ТГК з колишніх 0,08% до європейського стандарту **0,2%**, а з **лютого 2027 року — до 0,3%**. Зерно має стійкий попит у ЄС (**30–31% олії**, протеїн, баланс **Omega-6 / Omega-3**), тож єдиним бар'єром для великих агрокомпаній досі залишалася лише **механіка збирання**.

2. Фізика обмолоту «Henola» (1 800 кг/га проти 700–900 кг/га) та робота з соломою

Головною причиною, чому великі зернові компанії уникали конопель попри ціну зерна **понад 1 200 EUR/т**, завжди була **зелена волокниста маса стебла (трести)**. Класичні українські та старі європейські сорти є якісними, але створені як **універсальні (висотою 3,0–4,0 м)**: вони формують удвічі більший об'єм грубої зеленої маси з довгим волокном, яке під час жнив **намотується на мотовило, шнеки, вали й молотильний барабан комбайна**, зупиняючи роботу в полі. Біологічно на стеблі універсальних сортів закладається майже стільки ж насіння, але при проходженні 3–4-метрової маси крізь молотарку та через обсипання **половина врожаю втрачається** — у бункер потрапляє лише **700–900 кг/га**.

Морфологія «Henola»: компактне низьке стебло (170–200 см), удвічі менше зеленої маси в барабані комбайна та крупне зерно (~14 г / 1000 шт.) у щільному олійно-зерновому суцвітті.

Європейський сорт «Henola» (селекція державного інституту **IWNiRZ-PIB, Познань, Польща, ЄС**) створений суто під зерново-олійну технологію і повністю усуває проблему намотування трести:

• **Штатне комбайнування без переобладнання:** висота рослин становить лише **1,7–2,0 м**, стебло тонше і дає вдвічі менше волокнистої маси. Збирання ведеться звичайним зерновим комбайном при мінімальній потребі в обробітках та дефіцитному людському ресурсі.

• **Подвійний бункерний намолот (~1 800 кг/га):** завдяки малій масі стебла у молотарці та крупнішому насінню обмолот відбувається чисто, без втрат і обсипання — господарство збирає в середньому **1,8 т/га чистого зерна** замість 0,7–0,9 т/га.

• **Міжнародна сертифікація:** сорт офіційно внесений до *Загального каталогу сортів сільськогосподарських рослин ЄС (EU Common Catalogue)*, схвалений *Colorado Department of Agriculture (USA)* та регуляторами Канади.

Раціональне використання супутньої соломи (~4 т/га без перешкод для жнив)

Компактна солома сорту «Henola» не намотується на агрегати під час обмолоту зерна, але залишає близько **4 т/га сухої товарної соломи** (звичайні сорти конопель дають до 10 т/га), і дана маса може бути використана господарством без ускладнення збиральної кампанії за трьома практичними напрямами:

НАПРЯМ 01 • ЕНЕРГЕТИКА

Власна енергонезалежність та біопаливо

Тюкування після проходу комбайна для виробництва паливних пелет і брикетів. Висока теплотворність (**17–18 МДж/кг**) дозволяє перевести власні зерносушарки та котельні господарства з дорогого газу на власну сировину.

НАПРЯМ 02 • ДОДАНА ВАРТІСТЬ

Промислова переробка та експорт у ЄС

Реалізація костри й короткого волокна для виробництва екобудівельних блоків та утеплювачів (*hempcrete*), біокомпозитів, целюлози або преміальної гігроскопічної підстилки для птахівництва і тваринництва ЄС.

НАПРЯМ 03 • АГРОНОМІЯ

Органічне відновлення родючості ґрунту

Штатне подрібнення соломи подрібнювачем зернового комбайна під час жнив із загортанням у ґрунт як цінного сидерату під озимі зернові (плюс природна фіксація посівом до **9–15 т/га CO_2** за сезон).

3. Офіційні паспортні характеристики сорту «Henola» (дані IWNiRZ-PIB)

Показник паспорта сорту	Значення	Практична цінність для господарства
Вегетаційний період (від сходів)	**115–120 днів**	Раннє звільнення поля в суху погоду під сівбу озимої пшениці
Період цвітіння (від посіву)	**48–55 днів**	Дружне цвітіння та одночасне дозрівання суцвіть
Врожайність зерна (у бункері)	**1,5–2,1 т/га** (сер. **1,8 т/га**)	Удвічі вищий фактичний збір завдяки відсутності обсипання і втрат
Висота рослин у фазі стиглості	**170–200 см**	Не намотується на барабан і вали стандартного зернового комбайна
Маса 1000 насінин	**близько 14 г**	Крупніше зерно — чиста сепарація в комбайні та високий вихід ядра
Олія / білок / вуглеводи в насінні	**30–31% / 20–22% / 26–28%**	Експортна сировина для харчової олії, протеїну й обрушеного ядра
Збір супутньої соломи	**~4 т/га** (звичайні — до 10 т/га)	Пелети для власних сушарок, костра/ будматеріали або сидерат
Вміст ТГК (THC) / КБД (CBD)	**< 0,2%** / **~1%**	Суттєвий запас безпеки до лімітів ЄС та Закону України № 3528-IX (≤ 0,2%; з 02.2027 — ≤ 0,3%)

4. Економіка локалізації та вибір партнера для розкриття потенціалу сорту

У Польщі та країнах ЄС посівне насіння «Henola» коштує **7–10 EUR/кг (7 000 – 10 000 EUR/т)** внаслідок дрібнотоварної дотаційної структури європейських господарств. Програма розрахована на те, щоб залучити партнерів та організувати в Україні **власне промислове виробництво насіння і товарного зерна** на великих площах, за рахунок чого **зробити внутрішню ціну насіння конопель сорту «Henola» вдвічі дешевшою** за європейську при високій рентабельності для оператора. Через чинну заборону імпорту посівного насіння з України до ЄС український продукт **не конкурує з материнським ринком Інституту в Євросоюзі**, натомість формуючи захищений внутрішній насіннєвий ринок та високомаржинальний експорт товарного зерна, олії й протеїнового ядра.

ПРАВО ПЕРШОГО ХОДУ: ПОШУК ІНДУСТРІАЛЬНОГО ЛІДЕРА ДЛЯ НОВОГО СЕГМЕНТА РИНКУ

В історії агросектору найбільшу капіталізацію отримує не той, хто заходить у перегріту культуру разом із масовим ринком, а той, хто першим задає промисловий стандарт нової високомаржинальної категорії — як це свого часу відбулося зі становленням ринків сої та високоолеїнового соняшнику в Україні. Гармонізація українського законодавства з правом ЄС (Закон № 3528-IX), спеціалізована європейська генетика «Henola» та готова технічна база класичних зернових компаній створюють рідкісну ринкову асиметрію з нульовою конкуренцією на старті.

Наразі триває вибірковий пошук **стратегічного партнера** — потужного агрохолдингу або насіннєвої компанії з відповідним масштабом бачення, реєстраційно-виробничою інфраструктурою та управлінським калібром, здатного повністю **розкрити промисловий та комерційний потенціал сорту «Henola» в Україні** і закріпити за собою статус безумовного флагмана нової олійно-зернової галузі вже з сезону 2027 року.

Ексклюзивним представником інтересів Інституту (IWNiRZ-PIB) в Україні є компанія **CONFIDENCE TRADING Sp. z o.o.** • **www.henola.site**

ІНІЦІАТИВА РЕАЛІЗУЄТЬСЯ ПІД ПАТРОНАТОМ УКРАЇНСЬКОЇ АГРАРНОЇ КОНФЕДЕРАЦІЇ (УАК)

Поштова адреса: вул. Шота Руставелі 39-41, офіс 405, м. Київ, 01033, Україна
Тел./факс: (+380 44) 287-65-66, 289-97-21 | **E-mail / Для ЗМІ:** agroconf@agroconf.org |
Web-сайт: www.agroconf.org